

MART 2020 RAPORU

*Düşünce Suçu(!?)na Karşı Girişim , İHD ve TİHV işbirliğiyle hazırlanan bu rapor,
3 Nisan 2020'de bir [video paneli](#) olarak yayınlandı.*

İfade özgürlüğü, toplantı ve gösteri hakkı ihlalleri, kolluk müdahaleleri, yargılamalar, sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltılar, internet sitesi engellemeleri bu dönemde de sürdü. Virüs salgını nedeniyle sosyal yaşamın iyice daraldığı, caddelerin, meydanların boşaldığı günlerde ağırlık medya ve sosyal medya paylaşımlarındaydı. Suriye'deki savaş, virüs mücadelesindeki aksaklıklar, Cumhurbaşkanı'nın bağış kampanyası ile ilgili haberler ve sosyal medya paylaşımları; gözaltılar, tutuklamalar ve mahkumiyetlere yol açtı. Bu eğilim, aynen virüs gibi hızla ve genişleyerek sürüyor.

1. İDARİ YASAKLAR, KOLLUK MÜDAHALELERİ

- 01** **Ankara** Yüksel Caddesindeki insan hakları anıtı önünde yapılmak istenen protestoya fiziksel şiddet kullanılarak müdahale edildi.
- 02** **Artvin** Suriye'de devam eden askeri harekate ilişkin yapılmak istenen basın açıklaması polis tarafından "*dışarıda yapılmasına izin olmadığı*" gerekçesiyle engellendi.
- 02** **Edirne**- Mültecilerin Türkiye sınırlarından Avrupa'ya geçişi ile ilgili haber takibi yapmak isteyen 8 gazeteci ve 1 çevirmen engellendi, '*askeri yasak bölgeye girdikleri*' iddiasıyla gözaltına alındı.
- 02** **İstanbul**-KHK ile ihraç edildiği için her hafta işine geri dönmek için oturma eylemi yapmak isteyen Nursel Tanrıverdi polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Nursel Tanrıverdi ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.
- 03** **İstanbul** Ölüm orucunda olan Grup Yorum üyelerine destek olmak için Taksim Meydanı'nda yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 2 kişiyi gözaltına aldı.
- 04** **Ankara** Öğrenci yurtlarında kalan üniversite öğrencilerinin Kredi Yurtlar Kurumu önünde gerçekleştirmek istediği protestoya polis müdahale etti. 25 öğrenci aşırı güç kullanarak gözaltına alındı, ters kelepçe takıldı. Öğrenciler aynı gün serbest bırakıldı.

05 Adana Açlık grevine devam eden Grup Yorum, Çağdaş Hukukçular Derneği üyesi ve şu anda cezaevine bulunan avukatlarına destek amacıyla gerçekleştirilmek istenen açılmayı polis engelledi.

06 Çanakkale 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ile ilgili bildiri dağıtan Emek Partisi (EMEP) üyelerine müdahale eden polis 5 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltı gerekçesi, bildiride yer alan savaş karşıtı ifadeler.

06 İstanbul KHK ile ihraç edildiği işine geri dönmek için Bakırköy Meydanı'nda 156 haftadır sürdürdüğü oturma eylemini yapmak isteyen Nursel Tanrıverdi polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı

06 Osmaniye HDP'nin düzenlemek istediği Dünya Kadınlar Günü etkinliğine izin verilmedi.

06 Rize Fındıklı ilçesinde EMEP tarafından asılmak istenen afiş "savaş" ifadesi gerekçe gösterilerek savcılık emriyle toplatıldı.

07 İstanbul Ölüm orucunda olan Grup Yorum üyelerine destek olmak için Kadıköy Khalkedon meydanında yapılan basın açıklamasına 2 kişi gözaltına alındı.

08 İstanbul Valilik, İstiklal Caddesi üzerinde yapılacak Feminist Gece Yürüyüşü'nü yasakladı. Sıraselviler Caddesi'nde toplanan kadınlara ve gazetecilere biber gazı ve plastik mermi ile müdahale eden polis, en az 32 kadını gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar ertesi gün serbest bırakıldı.

10 Edirne Mültecilerin sınır geçmesine ilişkin haber takibi yapan Halk TV kameramanı Yavuz Dönmez göz altına alındı, aynı gün serbest bırakıldı.

12 İzmir Emek Demokrasi Güçleri'nin " Grup Yorumla dayanışma" amacıyla düzenlediği konser Valilikçe yasaklandı.

12 İzmir Yasaklanan dayanışma konserinin yasaklanmasını protesto etmek için yapılacak basın açıklaması yasaklandı.

13 Ankara ÖHD, ÇHD, İHD Ankara Şubeleri ile Toplumsal Hukuk ve Demokrasi İçin Hukukçular üyesi avukatlar tarafından Ankara Adliyesi önünde yapılmak istenen basın açıklamasını polis engelledi.

13 Antalya "HaberimizVar" adlı haber sitesinin Genel Yayın Yönetmeni İdris Özyol ve Genel Yayın Koordinatörü Ebru Küçükaydın Covid-19 salgını ile ilgili haber sitesinde yer alan bir haber gerekçe göstererek 14 Mart 2020 tarihinde Antalya'da gözaltına alındı. Daha sonra serbest bırakıldılar. İlgili haber internet sitesinden kaldırıldı.

13 İstanbul Ölüm orucunda olan ve zorla hastaneye götürülen Grup Yorum üyeleri İbrahim Gökçek ve Helin Bölek'i Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde ziyaret etmek isteyen HDP Milletvekili Ayşe Sürücü, polis tarafından engellendi.

19 Adana Bir kişi, Covid-19 salgını ile yaptığı sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltına alındı.

19 Bartın Halk gazetesi ve Pusula gazetesinin sahibi Mustafa Ahmet Oktay ile Yazı İşleri Müdürü Eren Sarıkaya 19 Mart 2020 tarihinde Covid-19 salgını ile ilgili gazetede yer alan bir haber nedeniyle gözaltına alındı. 2 gazeteci aynı gün içinde mahkeme tarafından serbest bırakıldı.

20 Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası (ASMMO) tarafından Covid-19 salgını kapsamında alınan önlemlerdeki ayrımcılıkları protesto etmek için Hazine ve Maliye Bakanlığı önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis, ASMMO Başkanı dahil 4 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar aynı gün içinde serbest bırakıldı.

23 İstanbul KHK ile ihraç edildiği işine geri dönmek için Bakırköy Meydanı'nda 157 haftadır sürdürdüğü oturma eylemini yapmak isteyen Nursel Tanrıverdi polis tarafından fiziksel şiddet kullanılarak gözaltına alındı. Aynı anda Nursel Tanrıverdi'nin eylemini takip eden Net Haber Ajansı muhabiri Necdet Özsaygın, 65 yaş üstü olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. 3 bin 150 TL para cezası kesildikten sonra serbest bırakıldı.

23 Batman Belediyeye kayyım atanmasını protesto etmek için Belediye binası önünde toplanan gruba polis müdahale etti. Aralarında HDP il Eř Başkanları Ömer Kulplu ve Fatma Ablay'ın da bulunduğu 16 kişi fiziksel şiddet uygulanarak gözaltına alındı.

26 Batman İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım atanan Batman Belediyesinin Eř Başkanları Mehmet Demir ve Songül Korkmaz 4 günlük gözaltı işleminden sonra adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Eşbaşkanların serbest bırakılmasının ardından Batman Adliyesi yakınındaki bir parkta yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi.

29 Hatay Malik Baran Yılmaz isimli TIR şoförü Covid-19 salgını ile ilgili yaptığı "beni bu virüs öldürmez, beni senin bu düzenin öldürür" şeklindeki sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı, mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

2. SORUŞTURMALAR, YARGILAMALAR

02 Diyarbakır Gazeteci Aziz Oruç'a sosyal medya paylaşımlarında "*örgüt propagandası yapmak*" iddiasıyla 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada ertelemesiz 2 yıl 1 ay hapis cezası verildi.

02 Diyarbakır 9. Ağırceza Mahkemesi, Kürdistan Komünist Partisi (KKP) MYK Üyesi Yaşar Kazıcı'ya, Kuzey Doğu Suriye'ye yönelik operasyona ilişkin sosyal medya paylaşımlarda "*örgüt propagandası*" yaptığı gerekçesi açılan davada 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezası verdi. Ceza ertelenmedi.

03 Ankara 19. Ağırceza, KHK ile kapatılan Samanyolu TV İstihbarat Şefi çalışan Muzaffer Madak'ı "*yasadışı örgüt üyeliği*" gerekçesiyle 6 yıl 10 ay 15 gün hapis cezasına çarptırdı.

03 Ankara Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) merkez yürütme kurulu üyelerin hakkında, 18 Ocak 2018 tarihinde yayınladıkları "*Afrin'e Saldırı Kaosu Derinleştirir*" başlıklı basın açıklaması nedeniyle "*örgüt propagandası*" 4. Ağır Ceza mahkemesinde iddiasıyla açılan davada tüm sanıklar hakkında beraat kararı verildi.

04 Ankara 12 Haziran 2019 tarihli adalet nöbetine müdahale sonucunda 7 kişi hakkında açılan davanın ilk duruşması 50. Asliye Ceza Mahkemesinde başladı. Duruşma 13 Nisan 2020'ye ertelendi, ancak salgın nedeniyle duruşmalar ertelendiği için daha ileri bir tarihte görülecek.

04 Diyarbakır 9. Ağırceza Mahkemesi, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı Selçuk Mızraklı'ya "*örgüt üyesi olmak*" iddiasıyla 9 yıl 4 ay 15 gün hapis cezası verdi.

04 Diyarbakır 9. Ağırceza Mahkemesi, DTK binasına girip çıktıkları, toplantı ve kongrelerine katıldıkları gerekçesiyle Baro eski Başkanı Fethi Gümüş hakkında "*örgüt üyesi olmak*" iddiasıyla 7 yıl 6 ay hapis cezası verdi.

04 Diyarbakır Yine 9. Ağırceza Mahkemesi, aynı suçlamalarla HDP eski milletvekili Esat Canan hakkında "*Örgüt üyesi olmak*" suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası verdi.

04 Sinop Nükleer santrali protesto etmek amacıyla 6 Şubat 2018'de valilik önünde toplanan "*Nükleer Karşıtı Platform*" üyeleri hakkında 2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefetten açılan davada tüm sanıklar beraat etti.

05 Ankara Gazeteci Kenan Kırkaya hakkında örgüt propagandası yapmak iddiasıyla açılan dava 32. Ağır Ceza Mahkemesinde görülmeye devam etti. Bir sonraki duruşma 4 Haziran 2020'de.

05 İstanbul Libya'da yaşamını yitirdikten sonra Manisa'da sessizce toprağa verilen MİT görevlisi ile ilgili Oda TV'de yayınlanan haber nedeniyle İstanbul'da gözaltına alınan Oda TV Haber Müdürü Barış Terkoğlu ve Manisa'da gözaltına alınıp İstanbul'a getirilen gazeteci Hülya Kılınc, mahkeme tarafından 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu'nun 27. maddesi kapsamında tutuklandı.

05 İstanbul Birgün gazetesinin eski yöneticileri İbrahim Aydın, Barış İnce, Can Uğur ve Bülent Yılmaz hakkında Twitter'daki "*Fuat Avni*" adlı hesabın paylaşımlarına dair haberler nedeniyle 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan dava devam etti Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 14 Nisan 2020 tarihine erteledi.

06 Ankara Rudaw muhabiri Rawin Sterk Yıldız göçmenlerin durumunu takip etmek için gittiği Edirne'de gözaltına alındı, Ankara'ya getirilerek tutuklandı.

06 Ankara 24 Şubat 2015 tarihinde, Mersin'de katledilen Özgecan Aslan hakkında Cebeci Kampüsünde yapılan yürüyüşe katılan üniversite öğrencileri hakkında 5. Asliye Ceza Mahkemesinde açılan davada beraat kararı verildi.

06 İstanbul Libya’da yaşamını yitirdikten sonra Manisa’da sessiz sedasız toprağa verilen MİT görevlisi ile ilgili haberler nedeniyle Yeni Yaşam gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Mehmet Ferhat Çelik, Yazı İşleri Müdürü Aydın Keser, Editör Semiha Alankuş ve Yeniçağ gazetesi yazarı Murat Ağirel adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Savcılığın Mehmet Ferhat Çelik, Aydın Keser ve Murat Ağirel’in serbest bırakılmasına yaptığı itiraz üzerine 8 Mart’ta tutuklandılar. Oda TV Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan da aynı gerekçeyle tutuklandı.

09 Ankara K. D. isimli bir kişi hakkında Cumhurbaşkanı’na atfen “*Al, seçim senin olsun iblis*” şeklindeki sosyal medya paylaşımı nedeniyle Ankara 46. Asliye Ceza Mahkemesi’ndeki davada sanığa 5 ay hapis cezası verildi.

10 Ankara CHP eski milletvekili ve bakan Fikri Sağlar’a, 14. Asliye Ceza Mahkemesi’nde Cumhurbaşkanı’na hakaret etmek’ suçundan 10 ay hapis cezası verildi.

12 Ankara Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nde (ODTÜ) 10 Mayıs 2019 tarihinde düzenlenen “LGBTI Onur Yürüyüşü”nde gözaltına alınan 19 kişi hakkında ‘2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’na muhalefet’ iddiasıyla Ankara 39. Asliye Ceza Mahkemesi’nde açılan davaya devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 10 Temmuz 2020 tarihine erteledi.

12 Antalya Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD) Akdeniz Şube Başkanı ve Antalya Körfez gazetesi Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Engin Korkmaz hakkında ‘sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanı’na hakaret ettiği’ iddiasıyla açılan davaya devam edildi. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 9 Eylül 2020 tarihine erteledi.

12 Diyarbakır 5’inci Ağır Ceza Mahkemesi İnsan Hakları Derneği (İHD) Merkez Yürütme Kurulu üyesi ve 2012-2018 arasında Diyarbakır Şube Başkanlığı yapmış olan avukat Raci Bilici’ye “örgüt üyesi” suçlamasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

12 Diyarbakır Koronavirüs salgını kapsamında Adliyede alınan önlemleri içeren “Diyarbakır Adliyesi kapandı!” başlıklı haberi sosyal medya hesabında paylaşan Mezopotamya Ajansı muhabiri Aydın Atay hakkında soruşturma açıldı.

13 İstanbul Aralarında Ezilenlerin Hukuk Bürosu avukatları ve Ezilenlerin Sosyalist Partisi üye ve yöneticilerinin bulunduğu 23 kişi hakkında 27. Ağır Ceza’da açılan davada mahkeme, sanıklar ile ilgili adli kontrol şartının kaldırılması talebini reddetti ve duruşmayı 10 Haziran 2020 tarihine erteledi.

24-28 Van, Hakkari, Mardin Tabip Odası başkanları Osman Sağlam ve Özgür Deniz Değer hakkında Covid-19 salgınıyla ilgili yaptıkları açıklamalar gerekçe gösterilerek Mardin İl Sağlık Müdürlüğü’nün şikayeti üzerine soruşturma başlatıldı.

30 Diyarbakır HDP Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun hakkında Covid-19 salgını ile ilgili yaptığı konuşmalar gerekçe gösterilerek soruşturma başlatıldı.

3. MEDYA, SOSYAL MEDYA

- 01 Antalya** İdlib'deki operasyona yönelik sosyal medya mesajları nedeniyle, 43 adli işlem yapıldı, 5 gözaltı var.
- 05 İstanbul** DİSK İletişim Daire Başkanı Umar Karatepe, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı, sonra adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.
- 05 İstanbul** Gazeteci Işıl Özgentürk, "sosyal medya paylaşımlarında zincirleme örgüt propagandası yaptı" iddiasıyla 28. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan dava beraatla sonuçlandı.
- 06 Ankara** OdaTV internet sitesi, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) kararıyla erişime engellendi. ODA TV, Libya'da öldürülen MİT mensubunun cenazesinin sessizce gömülmesini haberleştirmiş, haberci Hülya Kılınç ve Haber Müdürü Barış Terkoğlu, 'istihbarat faaliyeti ile ilgili bilgi ve belgeleri ifşa etmek' suçlamasıyla tutuklanmıştı.
- 06 İstanbul** Suriye'nin İdlib kentinde 33 askerin öldüğü saldırı ile ilgili sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltına alınan 6 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.
- 11 Ankara** Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı "Korona virüsü ile ilgili kamuoyunu endişeye düşürme" amaçlı paylaşımlar yaptıkları' iddiasıyla 29 kişi hakkında işlem başlattı.
- 16 Ankara** Emniyet Genel Müdürlüğü, 'Covid-19' salgını ile yaptıkları sosyal medya paylaşımları nedeniyle 24 kişinin gözaltına alındığını duyurdu.
- 19 Muğla/ Bodrum**, sosyal medyada virüs mesajları,1 gözaltı
- 20 Aydın**, sosyal medyada virüs mesajları. Nazilli 2, Efeler 2, Kuşadası,1 gözaltı
- 20 Denizli**, sosyal medyada virüs mesajları, 2 gözaltı, 1 tutuklama, 1adli işlem
- 22 Kocaeli-** SES Gazetesinin Genel Yayın Yönetmeni İsmet Çiğit ve yazar Güngör Aslan, gazetenin İnternet sitesinde Covid-19 salgını ile ilgili çıkan bir haber nedeniyle gözaltına alındı.
- 25 Ankara** İçişleri Bakanlığı Covid-19 salgını ile ilgili yapılan sosyal medya paylaşımları nedeniyle 413 kişinin göz altına alındığını açıkladı.
- 25 Kütahya**, sosyal medyada virüs mesajları, 1 gözaltı
- 25 Muğla/ Marmaris**, sosyal medyada virüs mesajları, 5 soruşturma, 1 gözaltı.
- 27 Muğla/ Bodrum**, sosyal medyada virüs mesajları 4 gözaltı, adli kontrol
- 31 İzmir**, yazar Ata Egemen Çakıl Cumhurbaşkanının bağış kampanyasına yönelik sosyal medya mesajı nedeniyle, gözaltına alındı, sonra serbest bırakıldı.

4. DİĞER UYGULAMALAR

- 02 İstanbul** Valilik, Suriye’de yürütülen operasyonları eleştiren toplantı ve gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, stant açma, imza toplama, bildiri, broşür dağıtma vb. etkinliklerin 1-10 Mart 2020 tarihleri arasında yasaklandığını duyurdu.
- 03 Siirt** Valilik, Eruh, Baykan ve Pervari ilçeleri kırsal bölgelerinde daha önce ilan edilen “Geçici Özel Güvenlik Bölgesi” durumunu yıl sonuna kadar uzattı.
- 04 Mardin** Nusaybin ilçesine bağlı Üçköy (Arkah/Xarabalê) köyü muhtarı Yusuf Yar, Eskihisar (Marîne) köyü muhtarı Haşo Dinç ve Düzce (Şolbabekir) köyü muhtarı Yusuf Kılıç, haklarındaki soruşturmalar gerekçe gösterilerek görevden uzaklaştırıldı.
- 05 Adana ve Kilis** Valilikler yaptıkları açıklamalarla, Suriye’deki askeri hareketi protesto etmek amacıyla her türlü eylem ve etkinliği 15 gün süreyle yasakladı.
- 05 Ankara** CHP Milletvekili Engin Özkoç hakkında TBMM’de yaptığı basın toplantısı sonrasında hazırlanan fezleke Adalet Bakanlığına gönderildi, oradan da TBMM’ye iletildi.
- 05 Ankara** Oda TV internet sitesine Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) kararıyla erişim engeli getirildi.
- 05 Aydın** Suriye’deki askeri hareketle ilgili her türlü eylem ve etkinlik, valilik tarafından 15 gün süreyle yasakladı.
- 05 Balıkesir** Suriye’deki askeri hareketle ilgili her türlü eylem ve etkinlik, valilik tarafından 15 gün süreyle yasakladı.
- 05 Kocaeli** Suriye’deki askeri hareketle ilgili her türlü eylem ve etkinlik, valilik tarafından 2 gün süreyle yasakladı.
- 06 Ankara** Dokunulmazlıklarının kaldırılması talebiyle Halkların Demokratik Partisi (HDP) ve Cumhuriyet Halk Partisi’nden (CHP) toplam 28 milletvekili hakkında hazırlanan 55 fezleke Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne gönderildi.
- 10 Şırnak** Valilik, kent merkezi ile Cizre, Silopi, Uludere, Güçlükönak ve Beytüşşebap ilçeleri sınırlarında bulunan 15 bölgenin yıl sonuna kadar “Geçici Özel Güvenlik Bölgesi” ilan edildiği duyurdu, bu bölgelere girmek yasaklandı.
- 11 İzmir** Grup Yorum’la Dayanışma konseri valilik tarafından yasaklandı.
- 12 İzmir** Bu yasağı protesto etmek için yapılacak basın toplantısı da yasaklandı.

13 Ankara Covid-19 salgını ile ilgili tedbirler kapsamında Adalet Bakanlığı kararıyla açık ve kapalı cezaevlerinde 2 hafta süreyle görüş yaptırılmayacak.

17 Ankara Dokunulmazlıklarının kaldırılması talebiyle Halkların Demokratik Partisi ile Adalet ve Kalkınma Partisi'nden toplam 8 milletvekili hakkında hazırlanan 9 fezleke daha Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne gönderildi.

20 Urfa'da her türlü eylem ve etkinlik yasağı 4. Kez, 30 gün daha uzatıldı.

21 İstanbul Silivri 5 no'lu Cezaevi'nde mahpusların sosyal, kültürel ve sportif haklarından mahrum bırakıldığı, görüş sürelerinin keyfi olarak azaltıldığı, mahpuslara verilen yemeklerin yeterli ve hijyenik olmadığı, mahpuslara sıcak su verilmediği, mahpuslara talep etmelerine rağmen Yeni Yaşam gazetesinin verilmediği öğrenildi.

23 Ankara HDP yönetiminde bulunan 8 belediyeye İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım atandı. *Batman Belediyesi, Diyarbakır'ın 4 ilçe belediyesi (Ergani, Lice, Eğil, Silvan), Bitlis'in Güroymak ilçe belediyesi, Iğdır'a bağlı Halfeli belde Belediyesi, Siirt'e bağlı Gökçebağ belde Belediyesi.*

23 Balıkesir Bandırma 1 no'lu T Tipi Cezaevi'nde koğuşlarda kapasitenin üstünde mahpus kaldığından dolayı bazı mahpusların yerde yattığı, mahpusların sosyal, kültürel ve sportif haklarının kısıtlandığı, mahpuslara verilen yemeklerin yeterli ve hijyenik olmadığı öğrenildi.

23 Bitlis Merkeze bağlı 16 köyde ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkmak yasak.

24 Bolu F Tipi Cezaevi'nde tek kişilik hücrede tutulan Ali Gülmez isimli mahpusa ailesinin gönderdiği temizlik malzemelerine el konulduğu öğrenildi.

24 Kocaeli Kandıra F Tipi Cezaevi'nde Covid-19 salgınına rağmen mahpuslara temizlik malzemesi, kolonya, maske ve dezenfektan verilmediği belirtildi.

25 Ankara Halkların Demokratik Partisi (HDP) milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, 25 Mart 2020 tarihinde sosyal medya hesabından yaptığı bir paylaşım ile Ankara Sincan 2 no'lu L Tipi Cezaevi'nde bir mahpusun Covid-19 testinin pozitif çıktığını duyurdu. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı bu iddiayı yalanladı ve Gergerlioğlu hakkında 'halk arasında endişe, korku ve panik yaratmak' iddiasıyla soruşturma açtı.

25 Batman'da tüm eylem ve etkinlikler 30 gün süreyle yasaklandı.

25 Tekirdağ 1 no'lu F Tipi Cezaevi'nde Covid-19 salgınına rağmen mahpuslara temizlik malzemesi, kolonya, dezenfektan verilmediği öğrenildi.

27 Hakkari'de tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün daha yasaklandığı duyuruldu.

5. YORUM VE ÖNERİLER

Coşkun Üsterci (TİHV):

Türkiye İnsan Hakları Vakfı dokümantasyon merkezi verilerine göre bu ay Türkiye genelinde 59 toplantı ve gösteriye müdahale edilmiş, kişi gözaltına alınmış, 13 ilde tüm etkinliklere yönelik 2 ila 30 gün arası valilik yasakları gelmiş. Geçen ay konuştuğumuz “Valiliklerin her türlü eylem ve etkinliği” yasaklayarak hakkın özüne dokunması, düşünce-ifade özgürlüğünü ve tabii ki toplanma özgürlüğünü ihlal etmesi sürüyor.

Yeni olan durum ise, toplumun özellikle olağandışı koşullarda ihtiyacı olan bilgi edinme ve bilgiyi paylaşma özgürlüğüne yönelik ihlallerin Koronavirüs salgını nedeniyle yoğunlaşması.

Tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler, “İfade özgürlüğü, her türlü bilginin ve fikirlerin araştırılması, edinilmesi ve yayılması özgürlüğünü içerir” der. İnsan haklarının geliştirilmesi ve korunması için elzemdir, “Şeffaflık ve hesap verebilirlik” ilkelerini de içerir. Bu tarz bilgilere erişen ve bunları paylaşan kişileri insan hakları savunucuları olarak niteler, özellikle de gazetecileri ve bilim insanlarını bu kategoride tarifler. Bu kişilerin paylaştığı bilgilerin “devlet sırrı” olamayacağını ve bu kişilerin koruma altında olmaları gerektiğini ifade eder.

465 kişi sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltına alınmış. Bunun 410’u Koronavirüs nedeniyle yapılan açıklamalar ve paylaşımlar. T.C. İletişim Başkanlığı’nın yaptığı açıklamaya göre 2863 sosyal medya hesabı hakkında da inceleme başlatılmış. Bunlar kabul edilebilir şeyler değil. Bilgi elde etme yollarının açık olması, topluma bilginin arttırılması aynı zamanda kamu gücünün yani devletin de yükümlülüğü.

Osman İşçi (İHD):

İhlaller birkaç aşama ve uygulamada ortaya çıkıyor. Örneğin, kolluğun müdahalesi, açıklamalara izin verilmemesi ve gözaltı sonrasında açılan davalardan yıllar sonra da olsa beraat çıkabiliyor. Bu durum, insan hakları savunucularının ve örgütlerinin ilgili süreçleri yakından takip etmesinin, sistematik izleme yapmasının ne kadar önemli olduğu ortaya koyuyor.

Sorunların başlangıcı olan sorunlu mevzuat ve idari ve kolluk uygulamalarının değişmesi gerektiği açıktır. Bu öneri, yargının işleyişinin sorunsuz olduğu değil sadece ihlallerin ilk aşamada önlenmesi gerektiği üzerine kuruludur. Bu nedenle, yargılama aşamalarının da sistematik bir şekilde gözlemlenmesi, raporlanması önemlidir. Ancak bu şekilde, mevzuatta değişiklikler yapılması sağlanabilir ve uygulamalarda sonuçları görülebilir.

Video Panele ulaşmak için: <https://youtu.be/y7Bg5PirXVw>